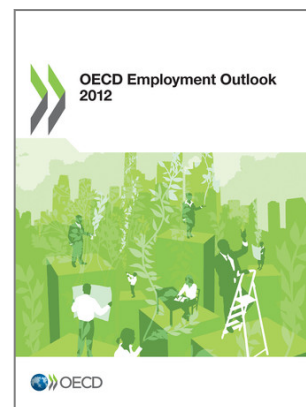

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Employment Outlook 2012

Summary in Swedish

Read the full book on:
[10.1787/empl_outlook-2012-en](http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2012-en)

OECD:s sysselsättningsöversikt 2012

Sammanfattning på svenska

- I denna den 30:e upplagan av OECD:s sysselsättningsöversikt granskas de senaste utvecklingstendenserna på arbetsmarknaden och de kortsiktiga framtidsutsikterna i OECD-länderna. Man konstaterar att återhämtningen från den senaste ekonomiska och finansiella krisen har varit långsam och ojämn. Arbetslösheten är fortsatt oacceptabelt hög i många länder, och långtidsarbetslösheten har stigit, något som ökar risken för att hög arbetslöshet blir kronisk.
- En analys av hur arbetsmarknaderna klarar av ekonomiska chocker visar att program, avsedda att minska strukturell arbetslöshet, också hjälper till att lindra lågkonjunkturers negativa effekter på sysselsättning, inkomstklyftor och löneskillnader. Rapporten visar med stöd av belegg hur arbetsinkomsternas andel av BNP har minskat i många OECD-länder, främst till följd av globalisering och teknisk utveckling. Ökade investeringar i utbildning och bättre målinriktad skatte- och transfereringspolitik kan bidra till att frukterna av den ekonomiska tillväxten fördelas på fler parter.
- Slutligen granskas programmen för lindring av klimatändringens effekter på arbetsmarknaden. Några sektorer skulle uppleva stora sysselsättningsförändringar, även om effekterna på sysselsättningsnivån i stort endast kan vara marginell. Beträffande andra strukturchocker bör program för underlättande av arbetsmarknadens rörlighet tas fram och hållas i beredskap.

OECD-ländernas arbetsmarknader i krisens kölvatten

Arbetslösheten inom hela OECD ligger kvar alldeles under sin toppnotering efter andra världskriget, 8,5%, och verkar ligga kvar på en hög nivå under i stort sett nästa år. Ungefär 48 miljoner människor saknar förvärvsarbete, dvs. ca 14,5 fler än när finanskrisen började i slutet av 2007. Sedan återhämtningen kom i gång för nästan tre år sedan har tillväxten varit för svag och ojämn för att åstadkomma mer än en mindre minskning av den konjunkturbetingade ökningen av arbetslösheten bland OECD-länderna.

Samtidigt har det förekommit enorma skillnader länderna emellan med avseende på arbetslösheten och de med lågkonjunkturen sammanhängande sociala kostnaderna. Andelen arbetslösa har förblivit lägre än 5,5% i nio OECD-länder - Australien, Österrike, Japan, Sydkorea, Luxemburg, Mexico, Nederländerna, Norge och Schweiz, medan nio länder fortfarande har tvåsiffriga arbetslöshetsstal – Estland, Frankrike, Grekland, Ungern, Irland, Italien, Portugal, Slovakien och Spanien.

I många länder har återhämtningens svaghet lett till en ökande marginalisering av de arbetslösa. Långtidsarbetslösa - dvs. personer som varit arbetslösa och arbetssökande i mer än ett år - utgör numera en dryg tredjedel av samtliga arbetslösa i OECD. Andelen avskräckta arbetssökande, som lämnar arbetsmarknaden, har också ökat signifikant. Ungdomsarbetslösheten har nått farligt höga nivåer i några länder: över 50% i Grekland och Spanien (men bara 8% i Tyskland).

Utöver den omedelbara skadan på levnadsvillkoren för enskilda och familjer ur stånd att hitta arbete, finns en ökande risk för att en del av den konjunkturbetingade ökningen av arbetslösheten kan bli strukturell, med permanentade högre arbetslöshetsnivåer i de länder där arbetslöshetsökningen har varit värst. Detta hotar att reducera den framtida tillgången till arbetskraft och själva den återhämtning, som kan producera arbetstillfällen.

Aktiv politik för att angripa arbetslösheten

Hur bör de politiska beslutsfattarna svara? Kortsiktigt måste de agera på åtminstone fyra fronter: stimulera tillkomsten av nya arbetstillfällen rent allmänt, angripa problemet med den stigande långtidsarbetslösheten, förbättra sysselsättningsutsikterna för ungdomar samt se till att så få som möjligt av de arbetslösa lämnar arbetsmarknaden för gott. Den långsiktiga utmaningen är att stärka arbetsmarknadens motståndskraft och förbättra dess möjligheter att klara av framtida lågkonjunkturer med lägre sociala kostnader.

Arbetsmarknadens återhämtning beror i hög grad på den ekonomiska återhämtningen i stort, kring vilken avsevärd osäkerhet råder, i synnerhet i EMU-zonen. Program för att stimulera efterfrågan skulle sätta extra fart på ekonomisk tillväxt och skapande av arbetstillfällen. Ökad betoning av strukturreformer på varu- och arbetsmarknaderna kommer att vara avgörande för återhämtningen, med tanke på de begränsningar som gäller för penning- och skattepolitiska åtgärder i de flesta OECD-länder.

Hotet om ökande strukturell arbetslöshet kräver också ett genomtänkt paket med aktiva arbetsmarknadspolitiska program för att få de arbetslösa tillbaka i arbete så snabbt som möjligt och hjälpa dem som riskerar långtidsarbetslöshet att upprätthålla sina färdigheter genom tillfälliga anställningar. De åtgärder som verkar ha största möjligheten att få önskad effekt är bl.a. målinriktade anställningssubventioner och jobbsökningsassistans, t.ex. personliga intervjuer, individuella handlingsplaner och arbetssökningsnätverk.

Aktiva arbetsmarknadsprogram kan också vara till hjälp. Dessa kan vara fokuserade på strukturella spärrar, som avskräcker arbetsgivarna från att nyanställa och hindrar de arbetslösa från att hitta arbete, kanske på grund av att deras yrkeskunskaper föråldrats till följd av långvarig arbetslöshet. Detta kräver att man så tidigt som möjligt observerar eventuella framväxande kompetensunderskott och specifika grupper av arbetslösa med irrelevanta kompetenser och att sedan tillhandahålla utbildnings- och arbetspraktikprogram för att hjälpa dem att komma tillbaka i arbetslivet.

Men har tillräckliga resurser frigjorts för dessa aktiva program? Även om anslagsökningen under denna lågkonjunktur har varit avsevärt större än under föregående recessioner, har den ändå varit otillräcklig för att upprätthålla värdet av de resurser som står till förfogande per arbetssökande. Detta kanske är en återspeglning av

regeringarnas bristande övertygelse att extra investeringar kommer att vara kostnadseffektiva. Det kanske också beror på svårigheterna att snabbt rekrytera och utbilda skickliga handläggare och öka antalet utbildningsmoduler med samtidigt bibehållande av kvalitén.

Det finns en risk för att den finansiella åtstramningen i många länder kommer att ytterligare begränsa de resurser som står till förfogande för aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det kan dock vara oklokt att skära i dessa program, då detta skulle kunna förvärra redan vanskliga arbetsmarknadsförhållanden och äventyra den långsiktiga tillväxten.

En motståndskraftig arbetsmarknad

Det står klart att politiska och institutionella skillnader står för en avsevärd del av variationerna mellan OECD-länderna med avseende på lågkonjunkturs effekter på arbetslöshet, arbetsinkomster och ekonomisk ojämlikhet. Politiskt beslutade åtgärder kan göra arbetsmarknaden motståndskraftigare, både genom att den dämpar en lågkonjunkturs effekter på arbetsmarknaden och genom att den lindrar följderna för hushållen av inkomstminskningarna. Exempelvis kan skattelättnadssystem spela en viktig roll när det gäller att mildra lågkonjunkturs sociala kostnader.

Program och institutioner, som är bra för arbetsmarknadens motståndskraft, brukar också främja en fördelaktig strukturell arbetsmarknadsutveckling. Generellt gäller att länder med låga nivåer av strukturell arbetslöshet drabbas mindre av konjunkturbetingade arbetslöshetsökningar. Detta innebär att många av rekommendationerna i publikationen *Reassessed OECD Jobs Strategy* från 2006 för att åstadkomma strukturellt goda resultat för arbetsmarknaden också kan förväntas stärka arbetsmarknadens stryktålighet.

System för samordnade löneförhandlingar främjar normalt både arbetsmarknadens strukturella resultat och dess motståndskraft, medan system som gynnar intensiv användning av tidsbegränsade anställningsavtal, t.ex. strikta anställningsskyddsbestämmelser för tillsvidareanställd personal, minskar arbetsmarknadens motståndskraft.

Lönearbetets andel av inkomsterna och grön tillväxt

Två andra långsiktiga arbetsmarknadsrelaterade bekymmer väcker frågor för de politiska beslutsfattarna att finna svar på. För det första har lönernas och löneförmånernas andel av BNP krympt i nästan alla OECD-länder. Den andra frågan, överskuggad av krisen men säkerligen snart återkommande, gäller hur en "grön tillväxt" ska åstadkommas och vad övergången till en kolsnål ekonomi innebär för arbetsmarknaden.

Lönearbetets andel av den nationella inkomsten återspeglar i första hand det allt sämre läget för de lågpresterande och lägst utbildade arbetstagarna på grund av den skärpta konkurrensen nationellt och internationellt och på grund av att informations- och kommunikationstekniken ersätter arbetare med maskiner i vissa typer av arbeten, särskilt dem med ett stort inslag av rutinbetonade arbetsuppgifter.

Ska de politiska beslutsfattarna reagera på lönearbetets sjunkande andel av BNP? Att bromsa upp den tekniska utvecklingens och globaliseringens krafter är knappast ett genomförbart alternativ. Regeringarna kan dock göra sin aktiva befolkning konkurrenskraftigare i det som har kommit att kallas för "kapplöpningen med maskinen". Större investeringar i mänskligt kapital - och kontroll av att de i skolundervisningen utlärdade färdigheterna bättre överensstämmer med de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden - skulle kunna göra mycket för att motverka lönearbetets minskande inkomstandel.

De politiska beslutsfattarna kan förväntas återuppta arbetet med att åstadkomma en snabb, effektiv och genomtänkt övergång till en kolsnål och resurseffektiv ekonomi så snart som återhämtningen har kommit i gång på riktigt. Övergången till grön tillväxt uppfattas bäst som en pådrivare av ekonomisk strukturförändring, där arbetsmarknadspolitiken, inklusive utbildnings- och kompetensprogram, borde spela en aktiv roll när det gäller att hjälpa arbetstagare och arbetsgivare att genomföra de nödvändiga anpassningarna.

De politiska handlingsalternativ som redovisas i *OECD Jobs Strategy* tillhandahåller de väsentliga ramvillkoren för ett framgångsrikt genomförande av sådana strukturskiften. Vid tillämpningen av dessa allmänt hållna

policyriktlinjer på övergången till grön tillväxt kan satsningen inbegripa stöd till "eko-innovation" och spridning av miljövänlig teknik. Förbättrad skol- och yrkesutbildning skulle vara en väg att gå, liksom kontroll av att överdrivet strikta anställningsskyddsregler och varumarknadsföreskrifter inte hämmar innovationsincitamenten.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop

Närmare upplysningar lämnas av OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, F-75116
Paris, Frankrike

Besök vår nätplats www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD (2012), *OECD Employment Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/empl_outlook-2012-en